

มาทำความเข้าใจเกี่ยวกับ การเคลื่อนย้ายนักบัญชี ในอาเซียนภายใต้ MRA

เวลาผ่านไปเร็วมากครับ.. นึกก็เกือบสามเดือนหลังจากที่เราก้าวเข้าสู่**ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC)** หลายคนให้ความสนใจในเรื่องนี้มากมาตั้งแต่ปีที่แล้ว แต่พอเวลาผ่านไปก็ยังไม่รู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบอะไรกับเรามากนัก โดยเฉพาะในวิชาชีพบัญชี บทความฉบับนี้ เป็นการมาเล่าสู่กันฟังถึงเบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงที่ยังมีการดำเนินการอยู่ต่อเนื่อง สำหรับผู้ที่อาจไม่ได้ติดตามพัฒนาการหรือความคืบหน้า โดยล่าสุดเมื่อสิ้นเดือนมกราคม ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพในการจัด**ประชุมคณะกรรมการประสานงานด้านบริการอาเซียน (Coordinating Committee on Trade in Services หรือ CCS)** ครั้งที่ 83 ที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการประชุมหารือของคณะกรรมการประสานงานในแต่ละสาขาวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นวิศวกร สถาปนิก แพทย์ พยาบาล รวมถึงนักบัญชี โดยในส่วนของวิชาชีพบัญชีมีการประชุมของหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพบัญชี โดยมีผู้แทนจากกลุ่มสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศเข้าร่วมประชุม นอกจากนี้ ยังถือเป็นการประชุมครั้งที่ 2 ของ**คณะกรรมการประสานงานนักบัญชีวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Accountants Coordinating Committee หรือ ACPACC)** ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้กรอบข้อตกลงยอมรับร่วมในสาขาบัญชีของอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement Framework on Accountancy Services หรือ MRA) โดยมีประเทศสิงคโปร์เป็นประธานและได้มีการแต่งตั้งประเทศไทยเป็นรองประธานในการประชุมครั้งนี้

นักบัญชีวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Accountants หรือ ACPA) เป็นคำที่เราจะเรียกใช้สำหรับนักบัญชีภายในกลุ่มประเทศอาเซียนที่จะมีการเคลื่อนย้ายภายในภูมิภาค โดยใน MRA ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีวิชาชีพอาเซียนไว้แล้ว นับตั้งแต่มีการลงนามใน MRA เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2557 ซึ่งโดยสรุปมีดังนี้

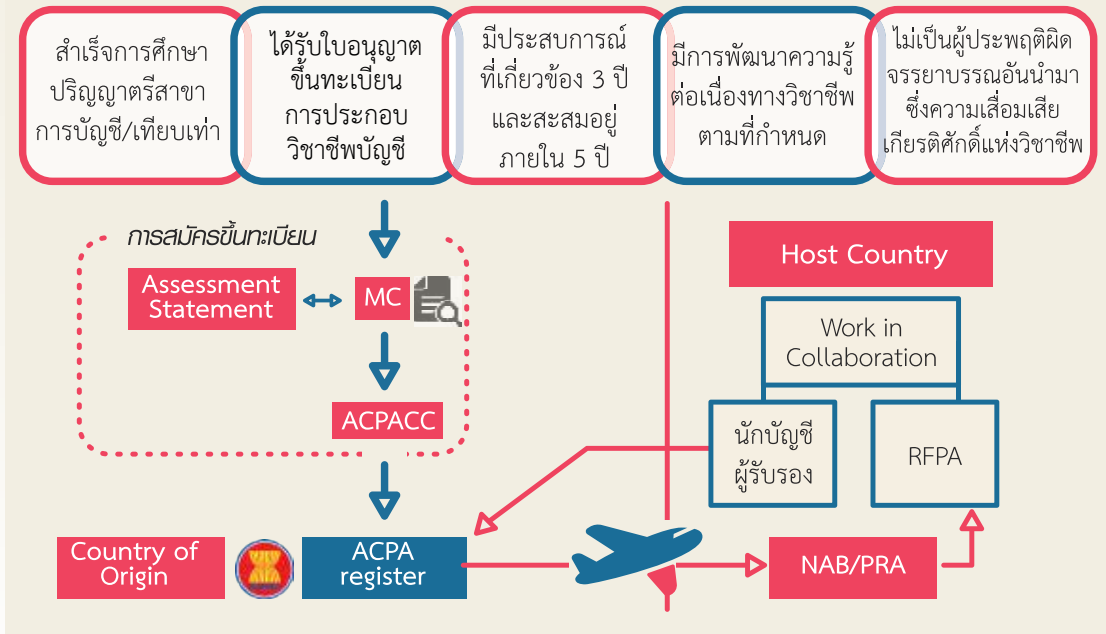
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการบัญชี หรือผ่านการทดสอบวิชาชีพบัญชีที่ผ่านการรับรองซึ่งเทียบเท่าปริญญาบัตร
- ได้รับใบอนุญาตและ/หรือขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี
- มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 ปี หลังจากได้คุณสมบัติทางการศึกษาและต้องสะสมอยู่ภายใน 5 ปี
- การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพตามที่กำหนด
- ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่ศรัทธาแห่งวิชาชีพ

เนื่องจากทุกประเทศในอาเซียนมีระบบการศึกษาและพัฒนาการวิชาชีพบัญชีที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงได้มีการทำการศึกษารเปรียบเทียบคุณสมบัติ เพื่อให้การขึ้นทะเบียนเป็นนักบัญชีวิชาชีพอาเซียนอยู่ในระดับมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียง ซึ่งคาดว่าจะผลการศึกษาน่าจะได้ข้อสรุปภายในปีนี้

ในระหว่างนี้ ทุกประเทศในอาเซียนได้เริ่มดำเนินการจัดตั้ง**คณะกรรมการกำกับดูแล (Monitoring Committee หรือ MC)** เพื่อดำเนินการกำหนดขั้นตอนและระเบียบในการขึ้นทะเบียนนักบัญชีวิชาชีพอาเซียน ซึ่งในเรื่องนี้ ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลเรียบร้อยแล้ว โดยมีท่านนายกสภาวิชาชีพบัญชี เป็นประธาน และอยู่ระหว่างการจัดทำขั้นตอนและระเบียบในการขึ้นทะเบียนนักบัญชีวิชาชีพอาเซียนซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในสิ้นปีนี้หรือต้นปีหน้า หนึ่งในหลักเกณฑ์ที่ถูกกำหนดภายใต้ MRA ก็คือการออกหรือถอนใบอนุญาตนักบัญชีวิชาชีพอาเซียนได้นั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานงานนักบัญชีวิชาชีพอาเซียนด้วย ซึ่งจะมีตัวแทนของคณะกรรมการกำกับดูแลของแต่ละประเทศอาเซียนเป็นกรรมการ

นอกจากนี้ ก่อนที่จะย้ายถิ่นฐานไปทำงานในประเทศอื่นในกลุ่มอาเซียน นักบัญชีวิชาชีพอาเซียนจะต้องหานักบัญชีที่จะต้องร่วมงานด้วยที่ประเทศปลายทางเพื่อรับรองการทำงานและขอขึ้นทะเบียนเป็น**นักบัญชีวิชาชีพอาเซียนต่างด้าวขึ้นทะเบียน (Registered Foreign Professional Accountants หรือ RFPA)** ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงานได้ โดยคณะกรรมการกำกับดูแลของประเทศปลายทางจะเป็นผู้ดูแลในการขึ้นทะเบียน ทั้งหมดนี้เป็นข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันของทั้ง 10 ประเทศในอาเซียนภายใต้กรอบ MRA

MRA : Mobility Process

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า เรายังคงมีงานที่ต้องทำอีกเยอะ ก่อนที่นักบัญชีวิชาชีพอาเซียนจะเกิดขึ้น และจากกรอบเวลาที่มีการหารือเบื้องต้นในคณะกรรมการประสานงานนักบัญชีวิชาชีพอาเซียน คาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ภายในปี พ.ศ. 2561 ดังนั้น ระยะเวลาที่เหลืออยู่อีกประมาณไม่ถึงสองปีคงเป็นการเตรียมความพร้อมนักบัญชีไทยให้สามารถเคลื่อนย้ายได้ภายใต้กรอบข้อตกลงยอมรับ

ร่วมในสาขาบัญชีของอาเซียน...ไม่ใช่เพียงแค่นับเชิงปริมาณ แต่ในเชิงคุณภาพก็เช่นเดียวกัน

หากท่านใดมีความสนใจที่จะติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ สามารถติดตามข่าวสารได้ที่เว็บไซต์ของสภา www.fap.or.th ภายใต้หัวข้อ AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

FAP Road Map 2015 - 2018

Year	2015				2016				2017				2018			
Quarter	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
MC	จัดตั้งและจัดทำขอบเขตโครงสร้าง MC		อาเซียนร่วมกันพัฒนาคุณสมบัติที่เป็นมาตรฐานและข้อกำหนดเดียวกัน													
ACPACC & Thailand Assessment Statement (TH-AS)	→		1st ACPACC Meeting	ร่าง TH-AS	ประชาสัมพันธ์ และทบทวนร่าง TH-AS	สรุปร่าง TH-AS เพื่อนำส่งให้ ACPACC อนุมัติ	สภาวิชาชีพบัญชี ร่างประกาศ เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียน ACPA									
ACPA	→				ประชาสัมพันธ์		รับสมัคร ACPA, ประเมินโดย MC	MC เสนอชื่อ ACPA ต่อ ACPACC	ACPACC อนุมัติทะเบียน ACPA							
CPD	กำหนดแนวทาง CPD 40 ชั่วโมงและกำหนดรูปแบบและแนวทาง Non-Verifiable Activities			ร่างประกาศและประชาสัมพันธ์				บังคับใช้ CPD 40 ชั่วโมง								
RFPA	→												ประชาสัมพันธ์ การขึ้นทะเบียน RFPA	ขึ้นทะเบียน RFPA ที่ประเทศปลายทาง	RFPA ทำงานร่วมกัน	

กรอบตารางเวลาเบื้องต้นนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับความพร้อมของประเทศสมาชิกในอาเซียน

โดย...คุณบุญเลิศ กมลชนกกุล
ประธานคณะกรรมการดำเนินงานต่างประเทศ